

Iestāde: <b>Finanšu ministrija</b> Struktūrvienība: <b>Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments</b>		Dokumenta nosaukums: <b>Metodika par vienas vienības izmaksas standarta likmes piemērošanu 2014.-2020.gada plānošanas periodā</b>		
Sagatavoja: <b>Eiropas Savienības fondu Ieviešanas vadības nodaļa</b>	Apstiprināts: <b>Vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards</b>	Variants  <b>5</b>	Datums:  <b>12.04.2019</b>	Lappuses:  <b>14</b>

**Nr. 4.4. Metodika par vienības izmaksas standarta likmes piemērošanu 2014.-2020.gada plānošanas periodā**

## Saturs

Metodikas mērķis.....	3
Normatīvā bāze .....	3
Vienas vienības izmaksu būtība.....	3
Vienas vienības izmaksu metodiku izstrāde, aktualizēšana un precizēšana .....	7
Vienas vienības izmaksu piemērošana.....	12

## Metodikas mērķis

1. Metodika ir izstrādāta, lai izskaidrotu vienības izmaksu standarta likmes<sup>1</sup> (turpmāk – vienas vienības izmaksas) būtību un piemērošanas iespējas Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda (turpmāk – ES fondi) projektos 2014.-2020.gada plānošanas periodā, lai tādējādi veicinātu vienotu piemērošanas praksi visās Eiropas Savienības fondu vadībā iesaistītajās institūcijās.
2. Ņemot vērā ES fondu specifisko atbalsta mērķu un to ietvaros īstenoto pasākumu (turpmāk – SAM) dažādību un specifiku, tas, vai un kā konkrētajā SAM tiks noteikti un piemēroti reālo izmaksu vienkāršošanas instrumenti, katrai atbildīgajai iestādei (turpmāk – AI) jāvērtē individuāli, iekļaujot tos Ministru kabineta (turpmāk – MK) noteikumus par SAM īstenošanu un saskaņojot ar ES fondu vadošo iestādi (turpmāk – VI).
3. VI pārliecinās, vai tiek nodrošināta vienotu principu ievērošana vienas vienības izmaksu metodiku izstrādes, saskaņošanas un aktualizēšanas procesā.

## Normatīvā bāze

- Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus no 67. līdz 68.b pantam<sup>2</sup> (turpmāk – Regula Nr.1303/2013<sup>3</sup>).
- 2018. gada 18. jūlija Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (turpmāk – Regula Nr. 2018/1046<sup>4</sup>);
- Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) 2014.gada septembra vadlīnijas par vienkāršotajām izmaksām „Guidance on Simplified Cost Options (SCOs)”<sup>5</sup> (turpmāk – EK vadlīnijas).

## Vienas vienības izmaksu būtība

4. Saskaņā ar EK vadlīnijām, lai nodrošinātu ES fondu ietvaros piešķirto finanšu līdzekļu apguvi un vienkāršotu reālo izmaksu administrēšanu, var izmantot vienas vienības izmaksu standarta likmi.
5. Saskaņā ar Regulas Nr. 1303/2013 67.panta 2a punktu<sup>6</sup>, darbībai vai projektiem, uz kuriem neattiecas Regulas Nr. 1303/2013 67.panta 4. punkta pirmais teikums un kuri saņem

---

<sup>1</sup> Standard scales of unit cost.

<sup>2</sup> Punkti grozīts ar Regulas Nr. 2018/1046 272.panta 28. līdz 30.punktu.

<sup>3</sup> <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1303&from=LV>

<sup>4</sup> <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=LV>

<sup>5</sup> [http://ec.europa.eu/regional\\_policy/sources/the\\_funds/fin\\_inst/pdf/simpl\\_cost\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/the_funds/fin_inst/pdf/simpl_cost_en.pdf)

<sup>6</sup> Punkts iekļauts ar Regulas Nr. 2018/1046 272.panta 28.punkta b) apakšpunktu.

atbalstu no ERAF un ESF, dotācijas un atmaksājamā palīdzība, kam publiskais atbalsts nepārsniedz EUR 100 000, ir standarta likmes vienības izmaksu, vienreizējo maksājumu vai vienoto likmju veidā, izņemot darbības, kas saņem atbalstu valsts atbalsta ietvaros, kas nav de minimis atbalsts.

6. Ir iespējama vienkāršoto izmaksu veidu kombinēšana, ja tiek novērsta vienas izdevumu pozīcijas dubulta finansēšana.

***Piemērs:***

*Atalgojuma izmaksas (var būt kā atsevišķa vienas vienības izmaksu likme) + 15% netiešās izmaksas = vienas vienības izmaksu likme*

7. Vienas vienības izmaksu attiecināšana un apmaksā finansējuma saņēmējam balstās uz reāli notikušajām darbībām, nevis uz reālajām izmaksām, līdz ar to sadarbības iestāde, kā arī citas ES fondu vadībā un kontrolē iesaistītās institūcijas, piemēram revīzijas iestāde, neveic reālo izmaksu pamatojošo dokumentu (piemēram, rēķinu, maksājumu uzdevumu, konta izdrukas u.c.) pārbaudi, bet tikai rezultātu pamatojošo dokumentu (piemēram, dalībnieku parakstu lapas, pieņemšanas nodošanas akts par konkrētu darbu izpildi, atzinums, nodevums/ataskaite, darba laika uzskaites tabulas u.c. t.i., to dokumentu pārbaudi, kas noteikts AI metodikās konkrētajai vienībai) pārbaudi. Projekta finansējuma saņēmēja pienākums ir nodrošināt dokumentālus pierādījumus tam, ka ir īstenotas noteiktās darbības un sasniegts plānotais rezultāts.
8. Vienas vienības izmaksas var piemērot darbībām, kurām var noteikt rezultāta vienību, vienību skaitu un vienas vienības izmaksu apmēru, piemēram, mācību stunda, darba stunda, nobraukts 1 km, iegūts izglītību apliecinošs sertifikāts, viena ēdienreize, sniegts pakalpojums u.c. Vienas vienības izmaksu piemērošanas gadījumā attiecināmā summa veidosies, ņemot vērā skaitlisko rezultātu (vienību skaitu) un vienas vienības izmaksas. Ja reālais skaitliskais rezultāts (sasniegto vienību skaits) ir mazāks nekā sākotnēji plānotais, attiecināmo izmaksu summu samazina atbilstoši nesasniegto rezultātu/vienību skaitam jeb attiecina tikai tās vienības, kurām mērķis ir sasniegts pilnībā.

***Piemērs:***

*Vienas vienības izmaksu likme par nostrādātu darba h ir 5 EUR.*

*Darba laika uzskaites tabulā ir norādītas šādas reāli nostrādātās darba h:*

*1)Pirmdien – 4h*

*2)Otrdien – 3.5h*

*3)Piektdien – 5h*

*Kopā = 12.5h (Attiecināmas ir tikai pilnās darba h – 12h)*

***Attiecināmās izmaksas: 12 h x 5 EUR = 60 EUR***

9. Vienas vienības izmaksas var būt noteiktas, izmantojot izejas datu (output based) pieeju vai rezultātu (result based) pieeju, kā arī var izmantot abas minētās pieejas.

**Piemērs:**

a) piemērs:

*Viena vienība ir datorapmācību stunda vienam apmācāmajam.*

*Vienas vienības izmaksas ir datorapmācību stundas izmaksas vienam apmācāmajam 10 EUR apmērā (uz izejas datiem balstīta vienības izmaksa).*

*Projektā plānots 100 datorapmācību stundās apmācīt 20 cilvēkus.*

*Kopējā plānotā vienas vienības izmaksu summa ir:*

***100 datorapmācību stundas x 20 apmācāmie x 10 EUR/par stundu = 20 000 EUR.***

*Projekta īstenošanā kopumā datorapmācībās piedalījās 18 cilvēki, no kuriem 10 cilvēki katrs apmeklēja 95 stundas, bet 8 apmeklēja 90 stundas.*

*Attiecināmā summa pēc iznākuma rezultātiem, kuri pierādīti ar 7. punktā minēto (-iem) reālo darbību pamatojošo (-iem) dokumentu (- iem) vienas vienības izmaksām:*

***(95 stundas x 10 apmācāmie) + (90 stundas x 8 apmācāmie) = 1670 stundas x 10 EUR/par stundu = 16 700 EUR.***

*Dokuments, kas apliecina mērķa grupas dalībnieka piedalīšanās ilgumu projektā, ir, piemēram, dokuments ar apmācāmās personas un datorapmācības pasniedzēja parakstiem vai pakalpojuma sniedzēja apliecinājumu, kurā norādīts konkrētās personas apmeklēto datorapmācību stundu skaits.*

b) piemērs:

*Viena vienība ir datorapmācību stunda vienam apmācāmajam.*

*Vienas vienības izmaksas ir datorapmācību stundas izmaksas vienam apmācāmajam 10 EUR apmērā, kas projekta beigās iegūs IT speciālista kvalifikāciju (uz rezultātu balstīta vienības izmaksa).*

*Projektā plānots 100 datorapmācību stundās apmācīt 20 cilvēkus.*

*Kopējā plānotā vienas vienības izmaksu summa ir:*

***100 datorapmācību stundas x 20 apmācāmie x 10 EUR/par stundu = 20 000 EUR.***

*Projekta īstenošanā kopumā datorapmācībās piedalījās 18 cilvēki, no kuriem tikai 11 cilvēki ir ieguvuši IT speciālista kvalifikāciju.*

*Attiecināmā summa pēc iznākuma rezultātiem, kuri pierādīti ar 7. punktā minēto (-iem) reālo darbību pamatojošo (-iem) dokumentu (- iem) vienas vienības izmaksām:*

***100 stundas x 11 apmācāmie = 1100 stundas x 10 EUR/par stundu = 11 000 EUR.***

*Dokuments, kas apliecina mērķa grupas dalībnieka piedalīšanās ilgumu projektā, ir, piemēram, dokuments ar apmācāmās personas un datorapmācību pasniedzēja parakstiem vai pakalpojuma sniedzēja apliecinājumu, kurā norādīts konkrētās personas apmeklēto datorapmācību stundu skaits un dokuments, kas apliecina kvalifikāciju, ir datorapmācību uzņēmuma izsniegts sertifikāts/kvalifikāciju apliecināošs dokuments.*

10. Piemērojot vienas vienības izmaksas, var noteikt papildu nosacījumus, paredzot gadījumus, kad no finansējuma saņēmēja/mērķa grupas dalībnieka neatkarīgu ārēju apstākļu dēļ, piemēram, mērķa grupas dalībnieka ilgstošas slimības vai nāves gadījumā,

konkrētais rezultāts var netikt sasniegts plānotajā apjomā, šādos *force majeure* gadījumos ir iespējams piemērot proporcionālu vienas vienības maksājumu. Lietderīgi būtu noteikt minimālo obligāto vienību skaitu, kas ir jāsasniedz, lai nodrošinātu projektā noteiktā rezultāta sasniegšanu, piemēram, maksimālo iespējamo attaisnoti kavēto datorapmācību stundu skaitu un minimālo obligāti apmeklējamo stundu skaitu rezultāta sasniegšanai, lai rezultāts un izmaksas tiktu atzītas kā attiecināmas.

**Piemērs:**

*Ņemot par pamatu iepriekš minēto b) piemēru, var noteikt, ka minimālais apmeklējamo datorapmācību stundu skaits ir 70, bet maksimāli pieļaujамais mērķa grupas dalībnieka attaisnoti kavēto stundu skaits – 30. Ja dalībnieks ir apmeklējis vismaz 70 stundas un slimības dēļ kavējis ne vairāk kā 30 stundas, tad mērķa grupas dalībnieka piedalīšanās datorapmācībuursos atzīstama par attiecināmu, ja tiek saņemts sertifikāts/kvalifikāciju apliecinošs dokuments.*

11. Vienas vienības izmaksas var piemērot vienā projektā atšķirīgām darbībām/izdevumu pozīcijām.

**Piemērs:**

*Projektā ir paredzētas tādas izmaksu pozīcijas, kā uzturēšanās izdevumi, stažēšanās organizēšanas izdevumi, atalgojums stažēšanās vadītājam u.c. Katram izdevumu veidam ir nosakāma atsevišķa vienas vienības izmaksu likme.*

12. Vienas vienības izmaksas var tikt iekļautas maksājuma pieprasījumā/deklarētas projekta īstenošanas laikā starpposma maksājuma ietvaros, pamatojoties uz noteiktā laika posmā sasniegtiem iznākuma rādītājiem<sup>7</sup>. Noslēguma maksājumā attiecināmās izmaksas tiek proporcionāli koriģētas, ņemot vērā visa projekta īstenošanas laikā sasniegtos iznākuma rādītājus.

**Piemērs:**

*Projekta ietvaros paredzēts nodarbināt bezdarbniekus ne mazāk kā 1 mēnesi un ne vairāk kā 6 mēnešus.*

*Projekta ilgums ir 12 mēneši.*

*Bezdarbniekiem tiek maksāta ikmēneša stipendija ar nosacījumu, ka bezdarbnieks ir nodarbināts ne mazāk kā 1 mēnesi.*

*Viena vienība ir mērķa grupas dalībnieks – bezdarbnieks.*

*Vienas vienības izmaksas ir stipendija 100 EUR apmērā par viena mēneša nostrādātajām darba dienām. Šo izmaksu aprēķins balstās uz vienas vienības izmaksām. Projektam var paredzēt starpposma maksājumu, piemēram, katru ceturksni vai ik pēc 6 mēnešiem. Maksājuma pieprasījumā iekļauj vienas vienības izmaksu summu, kuras aprēķins pamatots ar dokumentu par sasniegtajiem iznākuma rādītājiem, kas ir daļa no kopējā rādītāja (piemēram, aprēķināta ikmēneša stipendiju summa tiem mērķa grupas dalībniekiem, kas piedalījušies projektā vismaz 1 mēnesi).*

---

<sup>7</sup> Izstrādājot metodiku, AI var tajā paredzēt avansa kārtību ar skaidriem nosacījumiem avansa piešķiršanai un atmaksas uzraudzībai.

13. Vienas vienības izmaksas, kuras piemēro personāla atlīdzībai, var aprēķināt, jaunākās dokumentētās darbaspēka gada bruto izmaksas dalot ar 1720 stundām attiecībā uz personām, kas strādā pilnu darba laiku, vai ar atbilstīgu samērīgu summu no 1720 stundām attiecībā uz personām, kas strādā nepilnu darba laiku. Ikgadējo darba laiku – 1720 stundas AI var piemērot vienas vienības izmaksu aprēķinā, neveicot papildu aprēķinus, pamatojot tikai pēdējās reģistrētās bruto darbaspēka izmaksas gadā<sup>8</sup>.

**Piemērs:**

*Lai aprēķinātu projekta vadītāja vienas vienības izmaksas projekta ietvaros:*

- 1. Saskaņā ar 2010.gada 30.novembra MK noteikumu Nr.1075 "Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs" 1.pielikuma II. sadaļu „Amatu saimju raksturojums” „projektu vadība” ietilpst 32.amatu saimē;*
  - 2. Saskaņā ar 2010.gada 30.novembra MK noteikumu Nr.1075 "Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs" 1.pielikuma II. sadaļu „Amatu saimju raksturojums” projekta vadītāja pienākumi ir atbilstoši 32.amatu saimes III B līmenim.*
  - 3. Saskaņā ar 2013.gada 29.janvāra MK noteikumu Nr.66 "Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu un tās noteikšanas kārtību" 3.pielikumu bruto atalgojuma likme mēnesī ir 1 647,00 euro (neieskaitot darba devēja nodokļus), t.i. 2043,76 euro (ieskaitot darba devēja nodokļus); gada likme ir 2 043,76 euro x 12 mēneši= 24 525,12 euro;*
  - 4. Vienas vienības izmaksa ir 24 525,12 euro/1720 stundas = 14,26 euro/stundā (iekļaujot visus likumdošanā noteiktos darba devēja un darba ņēmēja nodokļus).*
14. Vienas vienības izmaksas nevar izmantot projekta darbībām, kurām projekta ietvaros nepieciešams piemērot publiskā iepirkuma procedūru<sup>9</sup>, izņemot gadījumus, ja publiskais iepirkums projektā attiecas tikai uz konkrētām izmaksu kategorijām<sup>10</sup>, kas ir daļa no vienas vienības izmaksu likmes, bet pati par sevi nesekmē projekta mērķa sasniegšanu (piemēram, kancelejas preces, eksperti u.c.). Plānojot vienas vienības izmaksu likmi konkrētām darbībām, jāsaprot, kas būs projekta finansējuma saņēmēji (valsts un pašvaldību iestādes vai komersanti), vai nepastāv mākslīgs iepirkuma sadalījuma risks un citi faktori, kas pamatos izvēli piemērot vai nepiemērot vienas vienības izmaksu likmi konkrētām projekta darbībām.

## **Vienas vienības izmaksu metodiku izstrāde, aktualizēšana un precizēšana**

15. Ja AI uzskata, ka SAM īstenošanā ir lietderīga vienas vienības izmaksu izmantošana, tā konsultējas ar VI par konkrētās vienības izmaksas piemērošanas iespēju. Ja VI akceptē

---

<sup>8</sup> Izmaksas, kas ir radušās gadā pirms AI metodikas izstrādes vai arī, ja pieejami dati par tekošā gada darbaspēka izmaksām, tad var izmantot arī tekoša gada datus, ja VI to saskaņo.

<sup>9</sup> Neattiecas uz gadījumiem, kad tiek piemēroti 2017. gada 28. februāra Ministru kabineta noteikumi Nr. 104 "Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem".

<sup>10</sup> Saskaņā ar Regulas 1303/2013 67.panta 4.punktu, kurš grozīts ar Regulas Nr. 2018/1046 272.panta 28.punkta c) apakšpunktu.

vienas vienības izmaksu pielietošanu, AI izstrādā metodiku par vienas vienības izmaksu noteikšanu konkrētajām identificētajām atbalstāmajām darbībām.

16. AI izstrādā metodikas projektu un saskaņo to ar VI. AI nosūta metodikas projektu saskaņošanai arī sadarbības iestādei (turpmāk – SI). Saskaņošana notiek gan elektroniski, gan nepieciešamības gadījumā organizējot saskaņošanas sanāksmes. VI, pēc precizētās metodikas versijas saņemšanas no AI, nosūta to neformālā viedokļa sniegšanai EK, ja saskata šādu nepieciešamību. Pirms metodikas saskaņošanas, VI metodikas projektu ar aprēķinu pamatojošajiem dokumentiem nosūta izskatīšanai revīzijas iestādei, kas veic saskaņoto procedūru. Pēc metodikas saskaņojuma vēstules saņemšanas no VI, AI apstiprina izstrādāto metodiku. Pēc metodikas apstiprināšanas AI to publicē savā tīmekļa vietnē un nosūta SI un VI<sup>11</sup> (skatīt metodikas pielikumu). SI savā tīmekļa vietnē metodiku ievieto pie attiecīgā SAM atlases materiāliem, bet VI metodiku ievieto ES fondu tīmekļa vietnē<sup>12</sup>.

17. **Vienas vienības izmaksu aprēķini** balstās uz sekojošiem principiem:

17.1. Tie ir **iepriekš noteikti** – MK noteikumos par SAM īstenošanu jābūt noteiktiem nosacījumiem atbalsta saņēmējiem par katru darbību un noteiktai metodei, kas ir piemērojama konkrētās darbības izmaksu noteikšanai, t.i. jābūt skaidri noteiktām izmaksām vai projekta darbībām, kas paredzētas izmaksu vienkāršošanai, lai ievērotu principu, ka visiem finansējuma saņēmējiem ir skaidri definēti nosacījumi pirms projekta uzsākšanas<sup>13</sup>.

17.2. **Taisnīgi** – vienas vienības izmaksu aprēķiniem jābalstās uz datiem par faktiskām/reālām izmaksām, proti, izmaksas nevar paredzēt pārmērīgi augstas vai zemas. Piemēram, ja iepriekš projektos mācību stundas izmaksas ir 15-20 EUR, tad neadekvāti būs turpmāk noteikt mācību stundas kā vienas vienības izmaksas 70 EUR apmērā. Izvēloties piemērot vienas vienības izmaksu metodi, AI ir jānodrošina savas izvēles pamatojums.

17.3. **Objektīvi** – vienas vienības izmaksas aprēķiniem jāpauž vienāda attieksme pret jebkuru finansējuma saņēmēju vai projektu. Piemēram, nevar būt atšķirīgas likmes līdzvērtīgiem finansējuma saņēmējiem (piemēram, juridiskais statuss, kapacitāte utml.) vai projektiem, kas rada nepamatotas priekšrocības konkrētam finansējuma saņēmēju lokam vai konkrēta veida projektiem.

17.4. **Pierādāmi** – vienas vienības izmaksu aprēķiniem jābūt dokumentāli pierādāmiem un pārbaudāmiem. Aprēķini var tikt veikti un pamatoti, izmantojot:

17.4.1. Statistikas datus, citu objektīvu informāciju vai ekspertu slēdzienu<sup>14</sup>:

---

<sup>11</sup> Apstiprinātā metodika tiek nosūtīta uz CFLA un VI oficiālo elektroniskā pasta adresi.

<sup>12</sup> <http://www.esfondi.lv/vadlinijas--skaidrojumi> 6.6.punktā.

<sup>13</sup> Saskaņā ar Regulas Nr103/2013 67.panta 5.punktu, kurš grozīts ar Regulas Nr. 2018/1046 272.panta 28.punkta d) apakšpunktu.

<sup>14</sup> Ja izmaksu noteikšanā ir tikuši iesaistīti eksperti, tad AI par ekspertu izvēli un kompetenci konkrētajā jautājumā ir jāsauglabā dokumentāli pierādījumi, piemēram, ekspertu CV. Ekspertu darba procesam ir jābūt dokumentāli pierādāmam, piemēram, ar ekspertu parakstītu protokolu.



- tie var būt **deklarētie** izdevumi no 2007.-2013.gada plānošanas perioda par konkrētām izmaksu kategorijām, vai, ja tie **nav deklarēti**, tiem ir jābūt saskaņotiem no VI puses;
- vēsturiskie dati par līdzīgu darbību īstenošanu;
- oficiālie statistikas dati;
- veikta tirgus izpēte/cenu aptauja<sup>15</sup>
- MK noteikumi, kas nosaka izmaksas līdzīga veida darbībām un finansējuma saņēmējiem un tiek piemēroti nacionālā mērogā (t.i. ārpus ES fondu finansējuma);
- ES politikas virzienos izmantotās likmes līdzīga veida darbībām un finansējuma saņēmējiem;
- citi dati, ja VI atzīst tos par pamatotiem.

17.4.2. Gadījumos, kad viens finansējuma saņēmējs īsteno vairākus projektus 2014.-2020.gada plānošanas periodā<sup>16</sup> (piemēram, viens finansējuma saņēmējs īsteno atbalstāmās darbības, kas paredzētas SAM), var tikt izmantoti šādi dati<sup>17</sup>:

- finansējuma saņēmēju vēsturiskie dati par līdzīgām izmaksām (piemēram, maksājumu pieprasījumi, SAM statistiskie dati u.tml.) vismaz par 3<sup>18</sup> gadiem;
- finansējuma saņēmēju parastās izmaksu uzskaites prakse saskaņā ar EK vadlīniju 5.2.2.2. b) punktu un Regulas Nr.1303/2013 67.panta.5.punkta iii). punktu<sup>19</sup>.

18. Vienas vienības izmaksu aprēķina metodikā atspoguļo:

- 18.1. izmaksu pozīciju - SAM atbalstāmās darbības attiecināmo izmaksu pozīciju, uz kuru attiecas vienas vienības izmaksu piemērošana;
- 18.2. vienas vienības mērvienību (aprakstu), piemēram, mācību stunda, stipendija u.c.;
- 18.3. vienas vienības likmi (EUR), ar pamatotiem datiem vai atbilstošu aprēķinu;
- 18.4. pielietojamo rezultāta aprēķina formulu, piemēram, attiecināmā izmaksu summa = vienību skaits x vienības likme. Vienu un to pašu formulu pielieto, sākotnēji plānojot vienas vienības izmaksas iznākuma rezultātu, kā arī pēc projekta pabeigšanas, pamatojoties uz reāli notikušajām darbībām (ja sasniegtais iznākums ir mazāks, atbilstoši pieļaujamajam noteiktajam

<sup>15</sup> Atkarībā no situācijas un vienkāršoto izmaksu objekta, ieteicams tirgus izpētes procesā aptaujāt vismaz 3 piegādātājus. AI jānodrošina tirgus izpētes procesa dokumentēšana, piemēram, saglabājot saņemtos piegādātāju cenu piedāvājumu e-pastus, bukletus, ekrānšāviņus no tīmekļa vietnēm, protokolējot telefona aptaujas u.c.

<sup>16</sup> Saskaņā ar EK vadlīnijām par vienkāršotajām izmaksām 5.2.2.2.punktu

<sup>17</sup> 17.4.2. punkta gadījumā, ņemot vērā, ka ir diezgan sarežģīti izveidot šādu sistēmu, EK nerekomendē izmantot šo pieeju, jo tā prasa konkrēto finansējuma saņēmēju grāmatvedības datu pārbaudi/auditu no neatkarīgā auditora puses, lai ieviestu pārlicību vadošajai iestādei par datu ticamību.

<sup>18</sup> Ja AI var pamatot iemeslus, kā arī tai ir pieejami droši un kvalitatīvi dati, tad vienas vienības izmaksu likmes var balstīt uz vēsturiskajiem datiem, kas mazāki par 3 gadiem, ja ir panākta vienošanās starp AI un VI.

<sup>19</sup> Punkts grozīts ar Regulas Nr. 2018/1046 272.panta 28.punkta d) apakšpunktu.

minimālajam sasniedzamo rādītāju apjomam, rādītājs proporcionāli samazināsies);

18.5. prasības dokumentam (-iem), kas jāiesniedz finansējuma saņēmējam, lai pamatotu notikušās projekta darbības un sasniegtos rezultātus. Konkrētais (-ie) dokuments (-i) būs pamats tam, lai projekta izdevumi tiktu apstiprināti kā attiecināmi;

18.6. starpposma un noslēguma maksājumu pieprasījumā iekļauto attiecināmo izdevumu apstiprināšanas nosacījumus.

**Piemērs:**

*SAM “nodarbinātības pasākumi”, paredzēts nodarbināt bezdarbniekus un izmaksāt katram 100 EUR stipendiju (stipendijas apmēru pamato AI) par vienā mēnesī nostrādātajām darba dienām jeb 25 EUR nedēļā (izmaksas attiecinā, ja nostrādā pilnu darba nedēļu). Viena mērķa grupas dalībnieka piedalīšanās nodarbinātības pasākumā ir ne mazāk kā 2 nedēļas un ne vairāk kā 6 mēneši.*

*Plānots (projekta finansējuma ietvaros), ka projekta ietvaros piedalīsies 100 bezdarbnieki, kuri būs nodarbināti 6 mēnešus. Maksimālā izmaksājamā summa stipendijās būs:*

***100 bezdarbnieki x 100 EUR stipendija/mēnesī x 6 mēneši = 60 000 EUR.***

*Projekta īstenošanas beigās projektā iesaistījušās un bijušas nodarbinātas vismaz 2 nedēļas tikai 95 personas, no kurām 40 personas bija nodarbinātas 6 mēnešus, 25 personas – 3 mēnešus, 15 personas – 2 mēnešus, 10 personas – mēnesi, 5 personas – 2 nedēļas.*

*Izmaksājamā (attiecināmā) summa būs:*

***40 personas x 6 mēneši + 25 personas x 3 mēneši + 15 personas x 2 mēneši + 10 personas x 1 mēnesis + 5 personas x 0,5 mēneši = 357,5 mēneši nostrādāti.***

***357,5 mēneši x 100 EUR stipendija mēnesī = 35 750 EUR.***

*Vienas vienības izmaksu skala:*

	2 nedēļas	1 mēnesis	2 mēneši	3 mēneši	4 mēneši	5 mēneši	6 mēneši
Stipendija vienai personai	50	100	200	300	400	500	600

*Dokuments, kas apliecina mērķa grupas dalībnieka piedalīšanās ilgumu projektā, ir, piemēram, dokuments, kurā norādīta konkrētā (-s) persona (-s), tās/to dalības ilgums, darbu saraksts, personas (-u) paraksts (-i), darba vadītāja paraksts, iestādes vai organizācijas apliecinājums.*

19. Izstrādājot vienas vienības izmaksu metodiku, AI tajā var paredzēt (ņemot vērā, ka Regulas 1303/2013 67.pants neparedz konkrētus nosacījumus un obligātu izmaksu pielāgošanu) konkrēto izmaksu indeksēšanu vai pārskatīšanu noteiktā laika periodā. Precizētās metodikas versijai jābūt saskaņotai ar VI, SI un apstiprinātai AI, lai to varētu sākt piemērot.

20. Grozījumus vienas vienības izmaksu metodikā veic analogiski tās apstiprināšanas procedūrai (skatīt metodikas pielikumu). AI pēc metodikas apstiprināšanas to publicē savā

tīmekļa vietnē un nosūta to SI un VI. SI savā tīmekļa vietnē aktualizēto metodiku ievieto pie attiecīgā SAM atlasas materiāliem, bet VI aktualizēto metodiku ievieto ES fondu tīmekļa vietnē<sup>20</sup>. Izmāņas vienas vienības izmaksu likmē ir piemērojamas, sākot ar, piemēram, jauno projektu iesniegumu atlasī vai ar precizētās metodikas spēkā stāšanās brīdi, vai arī no normatīvo aktu, kas ietekmē vienas vienības standarta likmes aprēķinu, spēkā stāšanās dienas ar nosacījumu, ka tiek aktualizēta metodika un izdevumi ar iepriekšējo likmi nav iekļauti maksājuma pieprasījumā. Jebkurām veiktajām vienas vienības izmaksu aprēķina izmaiņām jābūt dokumentāli pamatotām vai aprakstītām AI metodikā.

21. AI metodikā var paredzēt, ka, ja normatīvo aktu izmaiņu ietekme uz vienas vienības izmaksām pārsniedz, piemēram, 3 % no sākotnēji noteiktās, tad notiek vienas vienības izmaksas korekcija. Piemēram, ja valstī sabiedriskajā sektorā strādājošo mēneša vidējās darba samaksas izmaiņas pārsniedz 3%, salīdzinot ar sākotnēji metodikā noteikto vidējo darba samaksu attiecīgajā sektorā, vienas vienības izmaksu aprēķinā iespējams koriģēt pozīciju "Atlīdzība", kura tiek koriģēta atbilstoši vidējās darba samaksas izmaiņu %. Koriģētā vienas vienības izmaksu standarta likme tiek piemērota, sākot no izmaiņu normatīvajos aktos spēkā stāšanās brīža.

***Piemērs (izglītības sektors):***

*Izmāņas normatīvajos aktos stājas spēkā ar 2016.gada 1.janvāri. Attiecīgi izmaiņas vienas vienības izmaksas aprēķinā nav attiecināmas uz tiem projekta ietvaros atbalstāmajiem izglītojamajiem, kas uzņemti 2015.gada 1.septembrī, neraugoties uz to, ka profesionālās izglītības programmas trešā profesionālās kvalifikācijas līmeņa ieguvei tiek īstenotas pusotra mācību gada laikā (t.i., līdz 2016.gada oktobrim), bet tikai uz tiem projekta ietvaros atbalstāmajiem izglītojamajiem, kas uzņemti pēc 2016.gada 1.janvāra. Ja definētā vienība un vienas vienības izmaksu aprēķins pēc būtības ir veidots tā, ka to ir iespējams nekavējoties pielāgot izmaiņām, tad vienas vienības izmaksu likmes izmaiņas ir iespējams piemērot ar precizētās metodikas spēkā stāšanās brīdi, vai arī no normatīvo aktu, kas ietekmē vienas vienības standarta likmes aprēķinu, spēkā stāšanās dienas (piemēram, ja definētā vienība ir 1h atalgojuma likme par reāli nostrādāto darba h, tad, mainoties iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmei, precizētā vienas vienības izmaksu likme tiek piemērota ar likuma spēkā stāšanās brīdi, bet maksājuma pieprasījumā precizēto likmi atļauts iekļaut tikai pēc precizētās metodikas apstiprināšanas).*

22. AI jā saglabā vienas vienības izmaksu pamatojošais aprēķins, ar mērķi to nepieciešamības gadījumā uzrādīt auditoriem, izņemot, ja vienas vienības izmaksu aprēķinā definētās vienības likme balstās uz normatīvos aktos noteikto. Šādos gadījumos, vienas vienības izmaksu metodikā, ir norādīta atsauce uz konkrēto normatīvo aktu, kurā noteikta izmantotā likme vai izmaksu pozīcija.

---

<sup>20</sup> <http://www.esfondi.lv/vadlinijas--skaidrojumi>

## Vienas vienības izmaksu piemērošana

23. MK noteikumos par SAM īstenošanu paredz:
- 23.1. izmaksu pozīcijas/atbalstāmās darbības, kurām tiks piemērotas vienas vienības izmaksas saskaņā ar AI izstrādāto metodiku;
  - 23.2. šo izmaksu pozīciju/atbalstāmo darbību vienas vienības izmaksu likmi<sup>21</sup>, pēc kuras konkrētā pozīcija tiks apmaksāta;
  - 23.3. citus nosacījumus, kas ir svarīgi finansējuma saņēmējam, piemērojot vienas vienības izmaksu likmi, ja AI to uzskata par būtisku (ja attiecināms).
24. AI izstrādāto un ar VI saskaņoto metodiku neiekļauj MK noteikumos par SAM īstenošanu kā pielikumu, bet izsludinot projektu iesniegumu atlasī, metodiku pievieno atlasē materiāliem kā nolikuma sastāvdaļu, ja metodika ir izstrādāta pirms projekta iesnieguma atlasē uzsākšanas. Ja metodika tiek izstrādāta projekta īstenošanas laikā, tad metodiku var sākt piemērot pēc tās spēkā stāšanās. Ja attiecīgie SAM MK noteikumi sākotnēji neparedz viena vienības izmaksu likmes piemērošanu projektos, tad apstiprināto metodiku var sākt piemērot tikai pēc attiecīgo SAM MK noteikumu grozījumu spēkā stāšanās vai metodikas apstiprināšanas.
25. Obligāti jāvērs šīs finansējuma saņēmēja uzmanība, ka, piemērojot publiskā iepirkuma procedūru, nevar tikt piemērotas vienas vienības izmaksas, izņemot šīs metodikas 14.punktā minēto gadījumu, vienlaicīgi pievēršot uzmanību dalītā iepirkuma riskam.
26. Vienas vienības izmaksu izmantošana iespējama arī komercdarbības atbalsta gadījumā, ja atbalsts tiek sniegts, piemērojot de minimis komercdarbības atbalsta regulējumu. De minimis EK regulas<sup>22</sup> nosaka ierobežojumus attiecībā uz maksimālo robežlielumu, ko viens vienots uzņēmums var saņemt 3 gadu periodā, kas ierobežo gan attiecināmās tiesās, gan attiecināmās netiesās izmaksas. Vienlaikus, gadījumos, ja plānots de minimis atbalstu kumulēt ar komercdarbības atbalstu attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām vai komercdarbības atbalstu tam pašam riska finansējuma pasākumam, lai nodrošinātu, ka šīs kumulācijas rezultātā netiek pārsniegta attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa, kāda konkrētā gadījuma īpašajiem apstākļiem noteikta Vispārējā grupu atbrīvojuma regulā<sup>23</sup> vai EK lēmumā, vienas vienības izmaksu pieeju piemērot ir iespējams gadījumos, ja ir noteikts kuras izmaksu pozīcijas ir attiecināmas konkrēti uz de minimis un, kuras uz citu komercdarbības atbalstu.

---

<sup>21</sup> Gadījumos, kad metodika vēl ir izstrādes procesā un nav saskaņota no VI puses, MK noteikumos par SAM ieviešanu (arī protokollēmumā) ir jābūt skaidrai atrunai, ka konkrētās darbības tiks īstenotas tikai pēc metodikas apstiprināšanas.

27. SI veic pārbaudes projekta īstenošanas vietā projekta īstenošanas laikā, kas ļauj pārliecināties par projekta darbības reālu norisi<sup>24</sup>.
28. Finansējuma saņēmējam atbilstoši ES fondu dokumentu uzglabāšanas prasībām jāglabā visi tie dokumenti, kas pierāda konkrēto projekta darbību īstenošanu un/vai rezultāta sasniegšanu, lai tos uzrādītu pārbaudēs un auditos. Pārējie izmaksu pamatojošie dokumenti (piemēram, maksājumu uzdevumi, rēķini u.c.) jāglabā atbilstoši nacionālo normatīvo aktu par grāmatvedības dokumentu uzglabāšanu prasībām, bet ES fondu administrēšanā iesaistīto iestāžu veikto pārbažu/auditu ietvaros tie netiks pieprasīti.

---

<sup>24</sup> Pārbažu veikšanas nosacījumi noteikti VI vadlīnijās "Vadlīnijas par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta pārbaudēm 2014.-2020.gada plānošanas periodā".

Vienas vienības izmaksu atbildīgās iestādes izstrādātās metodikas saskaņošanas process

